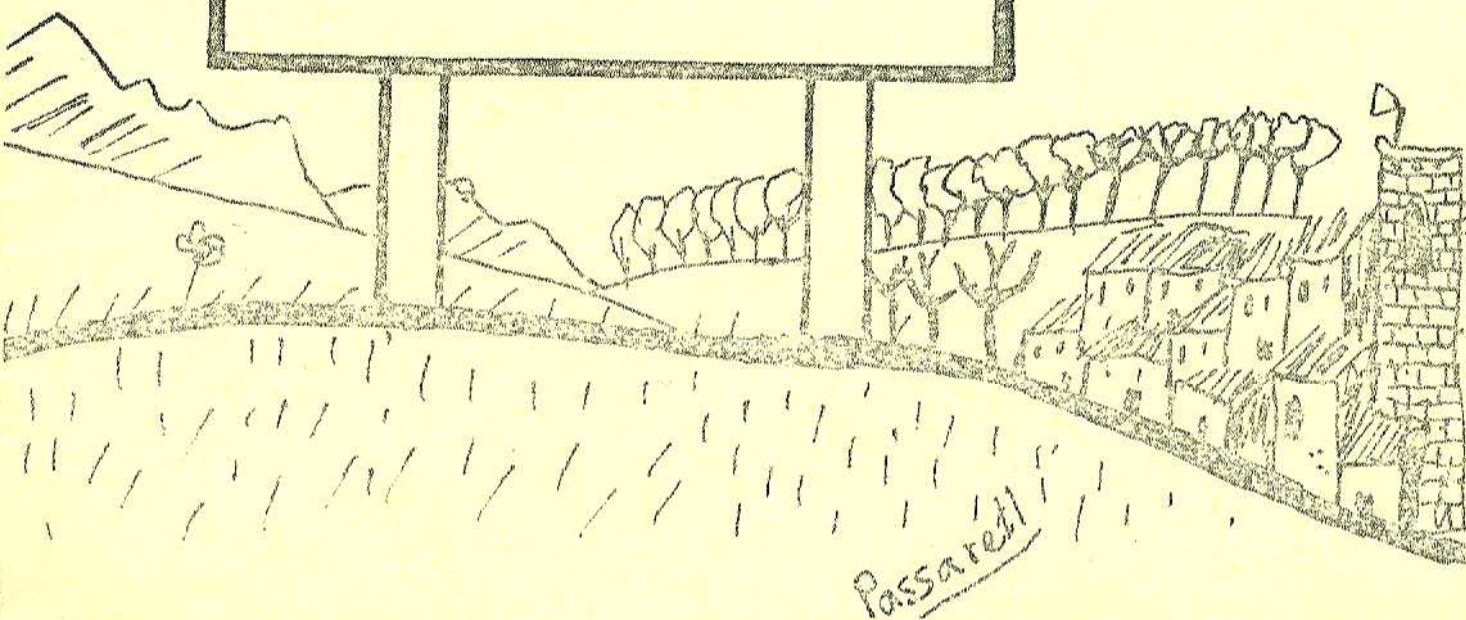

LA FEMOSA

PISCINES
MUNICIPALS
POLIESPORTIU
(PROXIMA INAGURACIO)

JUNY

Passared

INDEX

PORTIC	Pàgina	3
ELS COLOMS DE L'ESGLÉSIA	"	4
COMTES INFANTILS	"	6
MOTS ENCREUATS	"	9
CARTA OBERTA	"	12
FULLS D'HISTORIA	"	13
POESIA	"	16
HUMOR	"	18
ESCACS	"	20

PÒRTIC

Ja tenim uns ajuntaments democràtics; ara ens falta
L'ESTATUT D'AUTONOMIA!!

Aquestes semblen unes fites que a la gent els deixa
satisfets. Falta, però, molt més que això. Un ajuntament no
és democràtic només perquè hagi estat elegit democràticamen
sino que ho ha de demostrar a la pràctica. L'Estatut d'Auto
nomia (encara que l'obtinguessim sense retalls) tampoc no
és cap solució si, aquest, no disposa d'un poderós instru--
ment "esgrunar-bunquers" i d'uns altres de catalanització
que catalanitzi als mateixos catalans i encerti un camí pla
ner d'integració, a la cultura del País, pels qui no ho són

Hem passat d'una dictadura a una "democràcia" i
molta gent n'està satisfeta: "Ja ho tenim tot", i amb aquest
consol es pleguen de braços i es passen a la vida "contem--
plativa"... Quina ingenuïtat !! No s'adonen que això és igu
al que deixar al llop (que es fa el mort) per ben mort i
per això mateix deixar, també, les ovelles sense vigilar...

No en tenim prou amb l'Ajuntament democràtic, ne
cessitem també unes lleis, democràtiques, de REGIM LOCAL ,
que assegurï i potenciï l'autonomia dels municipis. No en
tindrem prou tampoc, amb l'ESTATUT D'AUTONOMIA, perquè el
que volem i necessitem és la independència, i per això ma--
teix no ens podem passar a la vida "contemplativa"; doncs sa
bem que el llop no és del tot mort.

ELS COLOMS DE L'ESGLÉSIA

Ja comença a fer anys que es van veure les primeres parelles de coloms per a teulada de l'Església. Llavors feiabonic i hom protegia aquests ocells com un patrimoni de poble. Han passat els anys i els coloms han criat fins al punt de que ara ja es pot parlar de centenars de parelles, i continuen augmentant malgrat les pestes i els caçadors.

Els coloms a l'Església hi fan bonic, sobre tot quan toquen les campanes i s'aixequen tots en una gran volada. Els coloms fan bonic fora l'Església, volant per la teulada i el campanar, però, dins de l'edifici hi fan més mal que bé. Les tribunes (seria millor dir les engolfes) es van omplenant de colomassa, brossa i coloms morts a dotzenes, tot plegat fa molta angúnia. Aquest, però, no és l'únic problema; els coloms fan el niu allà on poden (a les escales del campanar, sota les teules, dins del rellotge mateix...) la teulada se'n resent i les goteres omplen d'humitat les voltes posant en perill l'edifici, i això sense comptar de que les bigues per la humitat es podreixen...

L'any passat els membres del Consell Parroquial van fer netejar les engorfes i les voltes amb la intenció de tancar tota possibilitat d'entrada dels coloms dins de l'edifici, per evitar d'aquesta manera mals irreparables. Aquí, però, van intervenir els de la "Societat de Caçadors"

d'Artesa dient que si els coloms no podien criar a l'Església, marxarien a un altre lloc (segurament fora del terme) i d'aquesta manera ells perdrien una de les poques (si no volem dir la únics) peces de caça que hi queden. Els caçadors van demanar que de moment els coloms continuessin entrant a les engorfes de l'Església i, mentres tan, ells farien un colomer per a traslladar-hi els coloms... Ja ha passat un any i aquest no han fet res. Els coloms van fent estralls a l'edifici del Temple.

El problema és greu: Si els coloms continuen a l'Església, la teulada d'aquesta (i potser par de l'edifici s'haurà de reparar ben aviat amb els inconvenients d'unes despeses que hom no sap ben bé don han de sortir (però, que hem de considerar que l'Església és l'edifici artesenc més representatiu). Per un altre costat si es protegeix l'edifici dels coloms, d'aquests que se'n farà ?.

Jo no sóc caçador i per tan no puc opinar per la part que els afecta. A jo m'interessa molt més l'edifici de l'Església que els coloms. L'edifici del Temple cal protegir-lo de totes passades i per això crec que els membres del Consell Parroquial aviat ho haurien de tenir decidit.

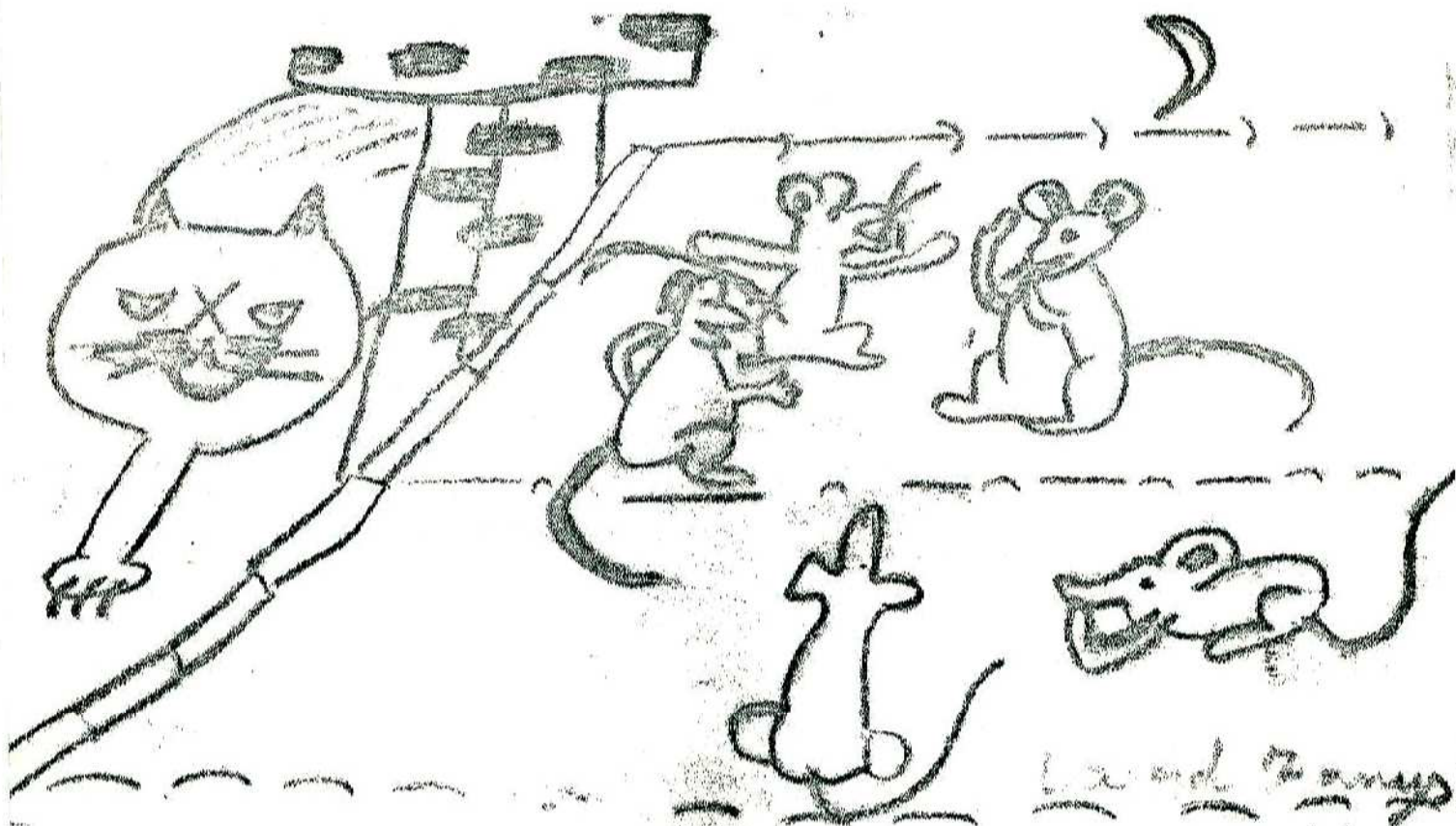
Adolf Costafreda

CONTES

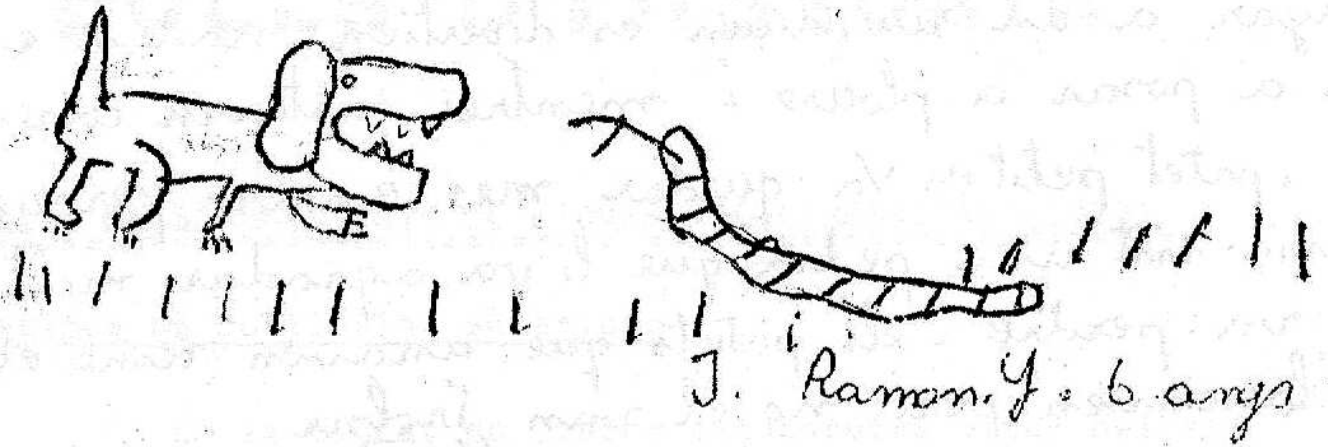
Amb aquest número de la nostra revista iniciem la publicació d'un comtes infantils que els han pensat i escrit amb la nostra llengua uns nens de sis a vuit anys.

Es com una mena de finestra per aproparnos al món infantil, aquest món ric en imaginació i creativitat.

Tal vegada al llegir-los ens faran recordar la nostra allunyada infantesa.

a go umi nam posar mell contents.

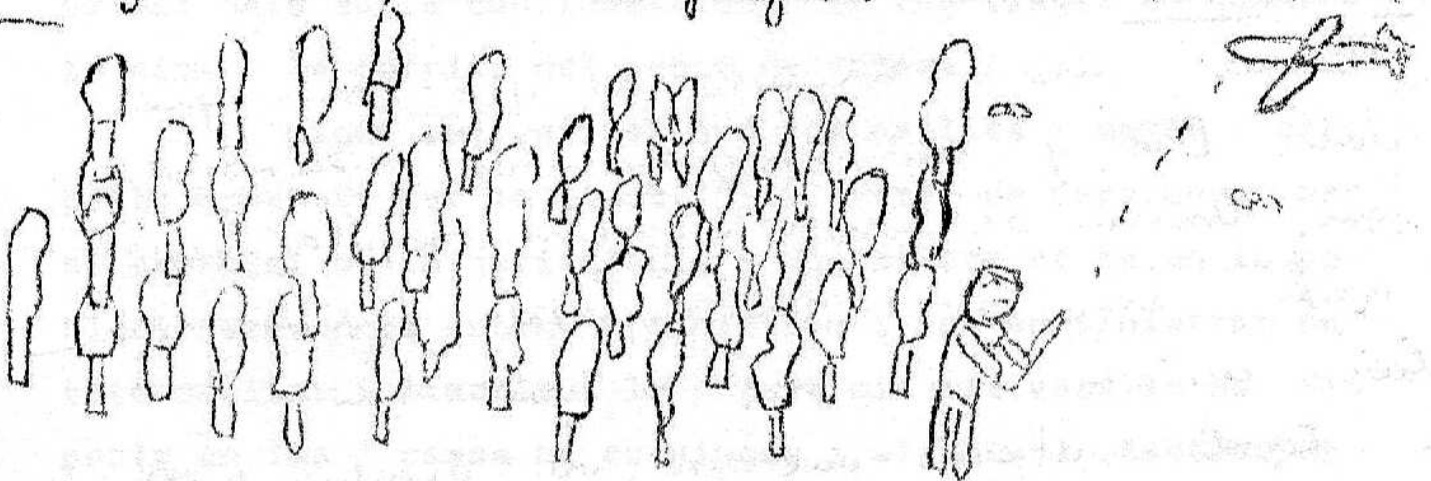
J. Ramon. 4. 6 anys

EL CAÇADOR CEC

El caçador cec se'n va anar un dia a caçar. Com que no hi veia en lloc de tocar un pedral, va tocar un arvis, l'arvis va caure al bosc i es va posar fosc.

Tots els animals van marxar i com que el caçador no hi veia se li va cremar l'escapeta.

Ja més mes va pujar arvis a caçar.

Irídne 0. 8 anys

EL "PATET" PERDUT

Un dia uns patets es van anar a banyar a un riu. Quan es divertien nedar es va a posar a ploure i mentre astaven corrent el patet petit es va quedar mes enrera perque havia vist una pedra que li va agradar molt. Es va perdre i els patets que anaven amb ell el buscaven pero no el van trobar

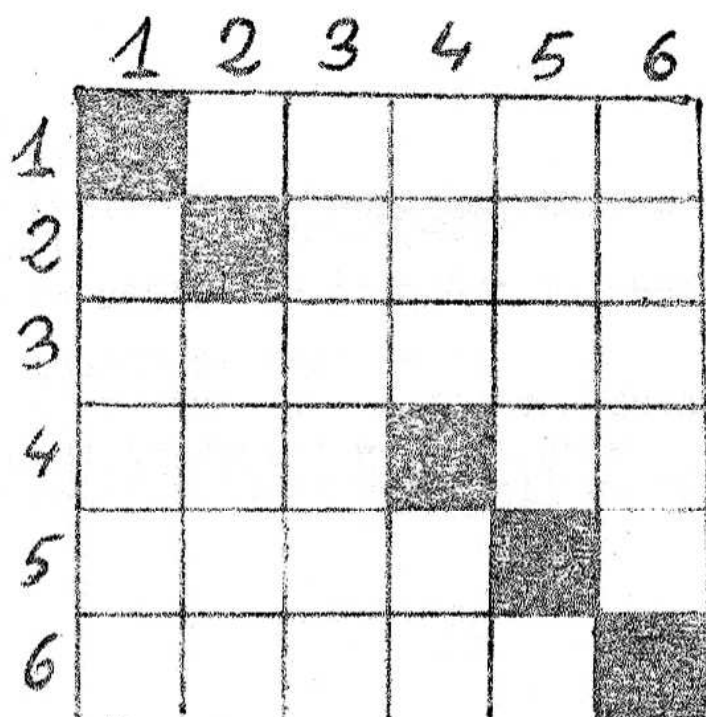
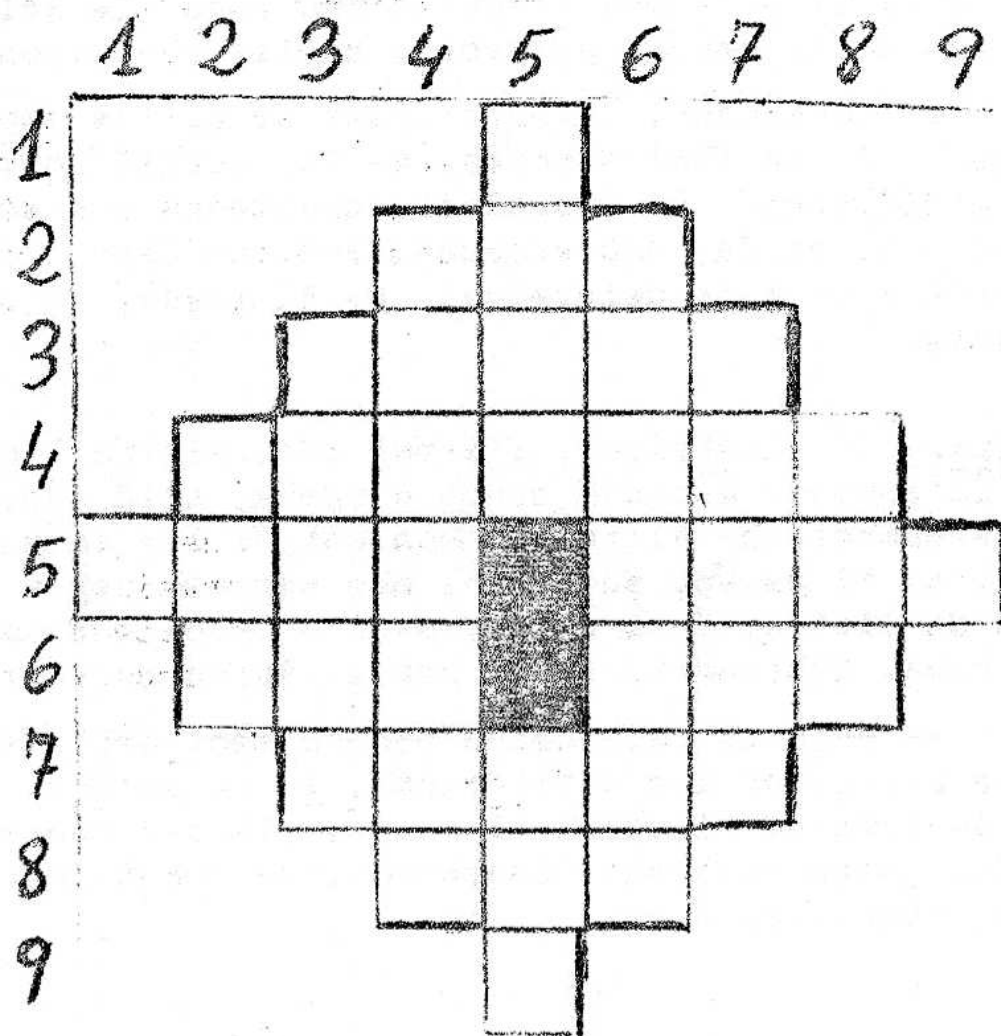

Marta I. 7 anys

EL Gos

Havia una noyeta un gos petit que es deia Die y era un gran amic meu. Sempre que anava al camp ell em seguia corrent i amb la sua dula. Una vegada va lluitar contra un serp i un any que era tant valent que la va guanyar i ell

mots encreuats

HORITZONTALS.- 1- Consonant. 2- Con racció de (de i e). 3- En diminutiu, nom de varó. 4- Cargol. 5- Substància blanca que formen les defenses de l'elefant. Cadascuna de les menjades que hom fa diàriament a hores fixades. 6- Al revés, de molt baixa condició. El punt més elevat d'una cosa. 7- Relatiu als francs salis. 8- Al revés, percebre, sentir. 9- Consonant.

VERTICALS.- 1- Consonant. 2- Mortalissa de fulles amples i flors grogues. 3- Capital europea. 4- Fer sortir un mot, d'un altre per modificació. 5- Substància groguenca que segregen les abelles. Al revés, deu vegades cent. 6- Càrrec de legat. 7- Pertanyent a un lloc determinat. 8- Al revés, no gens bé.- 9- Consonant.

HORITZONTALS.- 1- Llombrígol, l'arrel central més llarga d'un arbre. 2- Consonant. Quelcom donat o admès, alló sobre què és fundat un argument. 3- Al revés, conjunt de les coses creades naturalesa. 4- Al revés, soterrani que serveix per a guardar el vi. Nom de lletra. 5-Al revés, peça de roba que es du per estar per casa. Consonant. 6- Al revés, forma del verb fer.

VERTICALS.- 1- Peça de roba usada generalment per l'adornament de les parets de les habitacions. 2- Consonant. Camí, itinerari. 3- Extens, dilatad. Al revés, lletres consecutives. 5- Al revés, jutge mahometà. Consonant. 6- Planta usada per a fer cordes, cordills, etc.

SOLUCIÓ

HORITZONTALS.- 1- C. 2- DEL. 3- PERET. 4- CARAGOL. 5- VORI.
 APAT. 6- LIV. CIM. 7- SALIC. 8- RIO. 9- M.
 VERTICALS.- 1- V. 2- COL. 3- PARIS. 4- DERIVAR. 5- CERA. LIM.
 6- LEGACIO/ 7- TOPIC. 8- LAM. 9- T.
 HORITZONTALS.- 1- MELIC. 2- T. DAUA. 3- ARUTAN. 4- PUC. CE. 5-
 ITAB. M. 6- SARAF.
 VERTICALS.- 1- TAPIS. 2- M. RUTA. 3- EDUCAR. 4- LAT. BA. 5- I-
 DAC. F. 6- CANEM.

sopa de lletres

C	U	G	U	L	L	A	D	A	T
P	A	R	D	A	L	M	I	S	P
I	G	R	I	B	A	S	D	N	A
C	O	T	D	S	R	I	A	I	N
O	N	L	F	E	G	S	H	P	U
T	I	O	S	U	R	X	A	S	I
E	L	P	M	A	T	O	R	A	D
F	A	I	G	L	M	P	L	F	R
C	H	N	I	P	E	C	N	A	E
S	E	L	L	E	R	A	S	A	P

Buscant dintre d'aquesta barreja de lletres hi trobareu nou noms d'ocells del país.

SOLUCIO

CUGULLADA, PARDAL, PASARELL, PERDIU, CARDEOLA, GARSA, PICOT, PINSA, GRIBA.

Sr. Alcalde:

Sóc un dels tants que us van donar el vot i us el tornarien a donar si es presentés l'ocasió, per comunio amb la vostra línia de servei al Poble i a la Comunitat que heu demostrat al llarg de tants anys, peròI ja estem davant el PERO etern. Però fa un mes que esteu a l'ajuntament i no he vist per part vostra el més mínim gest de servei a la línia que fins ara havieu seguit, m'explicaré: fa un mes que esteu sentat, sí he dit SENTAT a la cadira gran de la casa gran, i els carrers del nostre poble continuen retolats amb una llengua que no és la nostra i qui sap si és la d'algu.

Visc ara a un carrer, el nom del qual ne's la conya: carrer Sant Ramón. Anem per punts: Carrer Sant, això ja és la rehostia si només fos venerable no semblaria que fossim tant bledes els que hi vivim, però posar-hi Carrer Sant; I si volem lligar les tres paraules juntes, carrer sant ramón, ja ens trobem davant el no-res perquè si ramón vol dir ramon que hi fot el palet damunt la o ? I si canviem de carrer? Són tants i tants els mal retolats que quasi hi cap el dubte de si la vostra fidelitat i el vostre sentiment era cosa de portar la contrària al que hi havia en aquell moment; però vull ser ben pensat i creure que no us en heu adonat de les plaquetes verdes.

Esperant que de la vostra benignitat es canviïn els noms que faci falta es posa una vegada més a les vostres ordres.

Antoni Garròs i Solé

FULLS D'HISTÒRIA

VISITA DELS COMISSARIS DE L'ORDRE DE L'HOSPITAL (1773)

continua de butlletins anteriors

En la ciutat de Lleida als catorse dias/ del mes d'abril del any del naixament del / senyor de mil setcents setanta i quatre / Francisco Oró, pagés del poble de Artesa / de edat que diu ser de quaranta tres/ anys constituït personalment davant / lo reverent fra Joan Manaut prior de la / parroquial de Corbins i comisionat per/ dit testimoni presentat i ministrat per lo procurador del Ilust, Sr. G . P. / de Catalunya lo qual mediant lo jurament que/prestà a Déu nostre senyor sobre una creu en / poder de dit reverent senyor, prometé dir la / veritat i quant sabés sobre lo que preguntat./

Interrogat sobre lo contingut en lo / capitol - primer dels sobre continuats que/ li fou llegir en quant - te mira i fa me/rits del poble de Artesa./

Digué ser veritat que los batlles i demés / oficials nomenats per lo ilust. Gran/ Prior de Catalunya per al exercici de la jurisdicció / que ditsenyor te en lo poble i terme / de Artesa administran i han admi/nistrat ab tote equitat i exactitut la / justícia als vasalls de dit poble en los / casos ha convingut i afirma el testimo/ni saber-ho així vsit i experimentat / que esen lo contrari i

a haver-hi hagut / queixa alguna cont a dit Gran / Prior
o sos batlles i oficials ho hauria / sabut ell testimoni
i no podria ser menos / per la cortesia de dit poble lo
a / nom i tracte a tingut ab estos batlles/ i oficials
i que ha ohit sobre dit assumpte / ab la ocasió de haver
estat regidor i / tingut altres encarrechs de dit poble
i / son comú ab sos vehins amen que / de quant te dit ha
estat i deu ser tal la / pública veu i fama en dit poble
de Artesa./

(2) Interrogat sobre lo contengut en lo / capi-
tòl segon de sobre referit // digué ser veritat lo con-
tengut i expresat / en dit capitol en quan al poble i
terme de / Artesa així i en la conformitat que en ell /
se expresa. Lo que afirma i diu ell testi/moni saber ser
natural i vehi de / dit poble de Artesa i hever tingut -
lo em/pleo de regidor i altres del comú, combe/dir i te-
nir crescuda hacienda en ell i son / terme ab quals moti-
us i trobant-se enterat / dels papers de dit comú, té ben
vist / i experimentat que dita religió i per / ella los
venerandos Gran Prior no cobran censos / ni lluhismes ,
si sols lo deisme en dit terme / i un dret de dotsé en
los conresants en / la partida de Monlleu de conformitat
que / ell testimoni, los demás vehins i son co/mú tenen
sos bens, i se reputan publicament / per ser franch en a-
lou, bems que hi haga / memoria ni se tinga noticia ha-
ver-se / ja mai format capbreus per dits senyors / Grans
Priors en dit poble que a ser lo / contrari no sabria el
testimoni o ve no / ohit dir i no podria ser menos per /
lo que te sobre expresat i a mes per / haver-ho així o-
hit dir a sos majors i més / vells i haver vist de tot
lo temps de son / recort que és de més de trenta anys//
i ser públic i notari lo que diu lo cap / i en quant el

poble i terme de Artesa / i tal de dites coses la publica
veu i fama / I esta diu ser la veritat i quant pot dir /
sobre lo que se li ha preguntat, sens / que li comprenga
ninguna de les gene/ralitats de la lley, ni tinga altre
fi / que dir la veritat del jurament que te trestat , i /
havent-se-li llegit se ratifica i confirma / en lo que
te dit./

S.- Fra Joan Manaut con.

S.- Predit

S.- Per **devant mi**

S.-Josep Pocorull, notari

Josep-Ramon Gallart

UNS ACLARIMENTS

Segurament que us haureu fixat que en tots els ar-
ticles de història, i en els llocs on faig la transcripció
literal dels documents, hi apareix d'una manera regular uns
pals verticals (/), aquests pals són , només, el senyal de
que allí s'acaba la ratlla en el document original, i quan
n'hi ha dos (//) vol dir que el que s'acaba es la plana, per
això, moltes vegades després d'aquest doble pal hi ha les
paraules "recto" o "verso" que indiquen si el text és a un
costat o altre del full. "Recto" si és a la cara del davant
i "Verso" si ho és a la del darrera. I és que el document ,
l'anvers i el revers només porten un número, i per això s'u-
tilitza aquests mots, perquè el lector sapigui a quin cos-
tat del full és el text transcrit.

J.-R. G.

Que bonic seria si fos
el que no és,
si el temps es deturés
un moment .

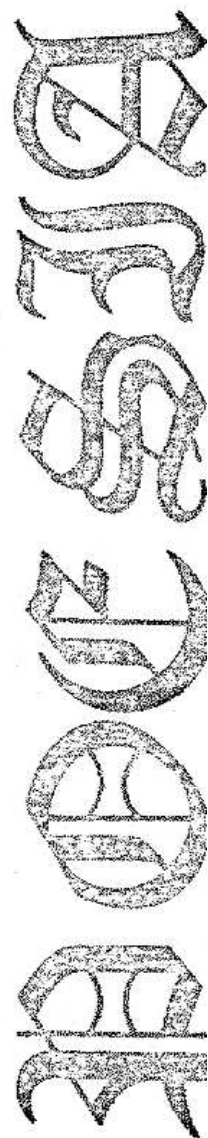
Que bonic seria el que és
si no fos
si una pedra en mil colors
es fongués

Que bonic seria si cantar
una formiga pogués
si la sigala morigués
un dia d'estiu.

Que bonic seria si una flor
el bou olorés
si de la tenebra sortigués
llum i claror.

Que bonic seria si el sol
en la nit brillés
si la lluna besés
la matinada.

Que bonic seria si fos
el que no és.
Que bonic seria el que és
si no fos.
Que bonic seria si cantar
una formiga pogués.
Que bonic seria si una flor
el bou olorés.
Que bonic seria si el sol
en la nit brillés.

Si el temps es deturés
un instant
si una pedra en mil colors
es fongués
si la sigala morigués
un dia d'estiu
si de la tenebra sortigués
llum i claror
si la lluna besés
la matinada.

QUE BONIC SERIA !.....

Bells recorts de nits de primavera
de blaves flors que es trencaven
amb un suspir de marinada.

Emborratxat estava d'aquells ulls
brillant infinits i somniadors
que en miraven poc a poc.

¿Gracils mans de papallona
que volen infantilment
dibuixant un poema d'amor
llavis de rosa daurada
graciosa imatge del teu ésser
estas en aquesta petita flor?

Vius i vius per sempre
en l'eternitat d'una flor.

Tú a qui jo hagués admirat
a qui jo hagués estimat

F. G.

HUMOR

De vegades el matrimoni se li boira
de dir "protip. unni".

